

- “Arkhitektura” [Journal of National University “Lviv Polytechnic”, “Architecture”], No. 674, pp. 364–370. (in Ukrainian).
6. Zinov'yeva, O. S. (2013), Ecological thinking of architect, *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia: Naukovo-tekhn. zbirnyk* [Modern problems of architecture and urban planning: Scientific and engineering collection], Kyiv, KNUBA, Issue 34, pp. 125–128. (in Ukrainian).
 7. Zviriuca, A. I. (2015), Historical and urban studies identify and health landscape monuments, *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia: Naukovo-tekhn. zbirnyk* [Modern problems of architecture and urban planning: Scientific and engineering collection], Kyiv, KNUBA, Issue 39, pp. 53–67. (in Ukrainian).
 8. Kucheriavyi, V. P. (2001), *Urboekolohiia: Pidruchnyk* [Urban ecology: Textbook], Lviv, Svit. (in Ukrainian).
 9. Melnyk, U. V. (2015), “The artistic aspect renewal of urban historical environment of Ivano-Frankivsk region late XX and early XXI century” Thesis abstract for Cand. Sc. (Art), 26.00.01, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, 16 p. (in Ukrainian).
 10. Oliinyk, O. P., Hnatiuk, L. R. and Cherniavskiy V. H. (2011), *Osnovy dyzainu interieru: navch. posibnyk* [Basics of Design of Interior: teach. manual], Kyiv, National Aviation University. (in Ukrainian).
 11. Sazonova, Yu. F. (2013), Ecological and design means of harmonizing living environment, *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia: Naukovo-tekhn. zbirnyk* [Modern problems of architecture and urban planning: Scientific and engineering collection], Kyiv, KNUBA, Issue 34, pp. 548–559. (in Ukrainian).
 12. Frankiv, R. B. and Fil, O. S. (2013), Lviv school of architecture in the context of the search for alternatives modernist aesthetics (late XX –early XXI cent.), *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia: Naukovo-tekhn. zbirnyk* [Modern problems of architecture and urban planning: Scientific and engineering collection], Kyiv, KNUBA, Issue 33, pp. 201–207. (in Ukrainian).
 13. Yankovych, S. S. (2006), “Formation intermediate recreational spaces in the built environment”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Architecture.), 18.00.01, Kharkiv, Kharkiv State Academy of Design and Arts, 20 p. (in Ukrainian).

УДК 130.123.1:177.61/305[004.738.1www] 042.72

Оксана Куліш

ДІАЛЕКТИКА ЛЮБОВІ В ІНТЕРНЕТІ: ВЕБ-ЗОБРАЖЕННЯ ДО АРХЕТИПУ КУЛЬТУРНОГО “ШЛЮБНИЙ СОЮЗ ЧОЛОВІЧОГО І ЖІНОЧОГО”

У статті в культурологічному аспекті проаналізовано феномен веб-сайтів знайомств. Висвітлено діалектику поняття Любові, пов'язаної з архетипом культурним “шлюбний союз чоловічого і жіночого” у представників сучасного інформаційного суспільства. Здійснено дискурс за гендерною проблематикою у просторі нових конвергентних медіа на прикладах з давньогрецької міфології (міфічний образ Ерота) та відеоарту (проект К. Козири).

Ключові слова: архетип, любов, культура, суспільство, знайомство, залежність, чоловік-жінка, Інтернет, медіа, веб-зображення.

Оксана Куліш

ДИАЛЕКТИКА ЛЮБВИ В ИНТЕРНЕТЕ: ВЕБ-ИЗОБРАЖЕНИЯ К АРХЕТИПУ КУЛЬТУРНОМУ “БРАЧНЫЙ СОЮЗ МУЖСКОГО И ЖЕНСКОГО”

В статье в культурологическом аспекте проанализирован феномен веб-сайтов знакомств. Освещена диалектика понятия Любви, что связано с архетипом культурным “брачный союз мужского и женского” у представителей современного информационного

общества. Осуществлен дискурс по гендерной проблематике в пространстве новых конвергентных медиа на примерах из древнегреческой мифологии (мифический образ Эроса) и видеоарта (проект К. Козыры).

Ключевые слова: архетип, любовь, культура, общество, знакомство, зависимость, мужчина-женщина, Интернет, медиа, веб-изображения.

Oksana Kulish

DIALECTICS OF LOVE IN THE INTERNET: WEB-IMAGES TO THE CULTURAL ARCHETYPE “MARITAL UNION OF THE MASCULINE AND THE FEMININE”

In the article the phenomenon of the Web dating sites is analyzed in the culturological aspect. In the discourse, related to the cultural archetype “marital union of the masculine and the feminine” in the Internet-space parallels with antique mythology are drawn, because dialectics of the human existence is embodied in the antique mythology in the symbolic form. After registration in the Web dating (or the marital) sites a person, figuratively saying, gets under the virtual power of the mythic Eros (the old Greek god of love). This power is displayed in the form of the Internet addiction from the computer (the smartphone), to which attention of the Internet user is paid too often after visual and verbal contact with certain applicant (male or female) is set by their mutual agreement.

In the Internet, users of the sites mentioned above look for the things they lack or the things they don't have any more. For example, the poor look for well-to-do partners, senior men look for young women, young and ripe-aged men look for the pretext for sex-tourism. Besides, few of them think about their own ability to love. That is why during real encounters a couple of Internet-communicants often meet no Love, but ruination of Love, the reason being building close relations by calculation.

In the article the question about the reality of feelings and dissonance of the gender roles in the modern society is arisen by the example of works of a Polish representative of the videoart K. Kozyra (the West Europe critical art movement).

It is cleared out: in the cultural reality of the modern information society social relations found, to a certain degree, in the ontological dependence from the Internet, that is why for many individuals the search for the object of Love takes place in the system of new convergent media, including, in part, the phenomenon of the Web dating sites.

The culturological analysis of the direct data of having observed the web-images in the international and domestic Web dating sites proved, while looking through the applicants' photos momentary capture of the archetype, the person is bound to, on the intuition level takes place before doing an action, and namely: making a decision to meet one or another person. To the archetypes, that are also shown in the photo of a certain person, belong visual representations of the natural medium elements, food (drinks), means of transport, material medium of the private dwelling or public buildings.

In the first quarter of the 21st cent. market economics globalization affected the culture of personal relations, its individual and selective character, after that as to the concept of Love there affirmed a whole system of outer values having been formed in the stage of the former industrial society:

– no beauty, but concocted artificial mere prettiness; – no love, but erotic claims and sexual adventures; - no learning of one's own human essence (i. e. no fostering of the inner culture), but fancy imaginations and imposing stereotypes about what must be the family circle and the gender roles. For instance, outer criteria of woman's evaluation in the society, her aesthetic and ethic evaluation (eros-ethos) often contradicting the gnoseological stage of woman's development herself as well as of the man who liked her. Here lies dialectics of Love, concerning the cultural archetype “marital union of the masculine and the feminine”, pertaining to the representatives of the modern information society based on the look-out conflict.

Key words: archetype, love, culture, society, dating, addiction, a man-a woman, Internet, media, web-images.

У сучасному інформаційному суспільстві вдале застосування веб-зображень архетипів, тобто праобразів, контент-менеджерами (редакторами сайтів) і веб-дизайнерами забезпечує безперервний потік користувачів Інтернету та відвідування популярних сайтів, зокрема таких, які використовують веб-зображення до архетипу культурного “шлюбний союз чоловічого і жіночого”. Наприклад, веб-зображення – фото щасливої пари – усміхнених красивих чоловіка й жінки, які тримаються за руки або обіймаються (на фоні неба в сонячних променях чи на фоні моря тощо), вдягнених у легкий літній одяг або за весільною церемонією, як наречений і наречена у білій сукні з фатою.

Тут доцільно уточнити об’єкт дослідження – ознайомчі фото претендентів і їх особистий вибір на міжнародних та вітчизняних веб-сайтах знайомств; ці веб-сайти в нюансах мають синонімічні назви (“Шлюбна веб-агенція”, “Міжнародна служба знайомств”, “Романтичні знайомства он-лайн” тощо), але суть їх одна – пошук партнера для особистого життя. Міжнародні та вітчизняні веб-сайти знайомств сучасного інформаційного суспільства є нез’ясованим феноменом у культурологічному аспекті, що становить новизну й актуальність проблеми цього емпіричного дослідження.

Для розв’язання завдання щодо діалектики Любові у теперішній час інформаційної культурної інтеграції слушно звернутися до праці Е. Фрома “Мистецтво любити” (1956 р.), стосовно західної культури в соціальній структурі західної цивілізації [10]. Прикметно, що тема, яку порушив Е. Фром (німецько-американський філософ і соціальний психолог) у 50–60-х рр. ХХ ст. про розпад любові, залишається актуальною і в сьогоденні ХХІ ст.

На думку автора статті, підказку до питання витоків залежності окремої людини, її любовних переживань від спілкування в Інтернеті можна знайти у праці “Діалог культур. Україна–Чехія–Німеччина” (2011 р.) Б. Єржабкови¹ (німецької вченої-соціального педагога, чеського походження). Вона виокремлює серед іншого тип “медіальної залежності” й пропонує замислитися над її витокami на рівні прихованих проблем особистої структури людини та її розвитку [3, с. 24].

Сучасна болгарська культуролог О. Куманова в науковому ювілейному збірникові “GLORIA BIBLIOSPHAERAE (Нишката на Ариадна)” (2016 р.) у гуманістичному аспекті скептично оцінює Інтернет як комунікаційне середовище, порівнюючи його з Вавилонською вежею [9, с. 1090–1091].

Проте не тільки науковці, а й митці у площині медіа-мистецтва порушують питання щодо справжності почуттів і дисонансу гендерних ролей у сучасному суспільстві. Ось як у творчості провідної польської мисткині у жанрі відеоарт Катажини Козири (надалі – К. Козири), представниці течії критичного мистецтва Західної Європи [12].

Мета статті – в культурній реальності сучасного інформаційного суспільства на підставі веб-зображень з’ясувати діалектику поняття Любові, пов’язаної з архетипом культурним “шлюбний союз чоловічого і жіночого”.

Перед викладом основного матеріалу дослідження звернемося до сталого визначення культурологічного поняття “шлюбний союз чоловічого і жіночого початків” як окремо взятого у колективному досвіді культурогенезу універсального архетипу культурного – базисного елементу культури, що формує константні моделі духовного життя [4, с. 38]. З огляду на інформативний виклад статті назву цього архетипа адаптовано під скорочений варіант².

На веб-сайтах знайомств ми бачимо численні фото людей протилежної статі з власною зовнішньою презентацією: різного віку, раси, комплекції, різної сексуальної орієнтації, скромних або, навпаки, хтивих, одягнутих відверто чи з мінімумом одягу (демонструючи свою статуру), хитрих, веселих, із вдумливим або легковажним поглядом, зверхнім чи надто простим виразом обличчя. Щодо довколишнього матеріального середовища, то суб’єкти комунікації на цих веб-зображеннях, переважно чоловіки, демонструють себе всередині або біля дорогих транспортних засобів (авто, мотоциклів, гелікоптерів, будь-якого типу суден цивільного флоту); представники обох статей показують себе у предметному середовищі власного житла,

¹ Blanka Jerabek (нім.), Бланка Єржабкова (укр.).

² Тобто “шлюбний союз чоловічого і жіночого”.

громадських споруд, кафе, барів, до того ж, активно залучений архетип їжі на тих фото, де комунікатор (як правило чоловік) апетитно їсть і п'є.

Учасники інтерактивного комунікаційного процесу також полюбують представляти фото власної персони на природному фоні різних пір року – гірського пейзажу, берегів річки, міських і приватних зон відпочинку (парків, квітучого саду, пірсів, мостів, у басейні тощо); нерідко претендент на знайомство викладає на веб-сайт своє фото із собакою, таким чином переміщаючи архетипову проекцію з цієї дружньої та вірної тварини на власну персону.

Сучасна дихотомія поняття Любові полягає в тому, що на сайтах знайомств чоловіків цікавить передусім ерос жінки, тобто її любовно-естетичні якості. При цьому етос жінки, яка сподобалася чоловіку, тобто її етичні та духовні якості, його мало цікавлять, бо він керується тільки власним етосом (тобто своїми моральними принципами і цінностями). Такий чоловік наївно думає, що під час зустрічей чи співжиття з жінкою він зможе культурно асимілювати, переробити її на свій кшталт і важливим вважає визначити: пасує йому чи ні та чи інша жінка в еротичних забаганках.

У такому разі люди стикаються з основною проблемою Любові – це пошук романтичного об'єкта любові при цьому кожна окрема людина рідко замислюється над власною дією, а не ілюзорною спроможністю полюбити.

Після чого трагедія екзистенційної ситуації щодо Любові виникає на гендерному рівні, хоча попередньо кожен індивідуум на веб-сайті знайомств проголошує звичайну мету – пошук партнера для шлюбу. Але вже при реальному знайомстві з претендентом (претенденткою) виявляється діалектика Любові: “То що ж головне в Любові? Продовжувати любити те мого-уявне-правильне, адже воно краще, чи полюбити, змиритися з любов'ю того іншого-реального-неправильного?”.

Аналізуючи універсальний архетип культурний “шлюбний союз чоловічого і жіночого” в Інтернет-просторі, доречно провести паралелі з античною міфологією, адже в ній у символічній формі втілена діалектика людського буття. Йдеться про те, що після ресстрації на шлюбних веб-сайтах або сайтах знайомств, тобто створення персональної анкети, людина, образно кажучи, потрапляє під віртуальну владу міфічного Ерота (давньогрецького бога кохання, головної в'язучої сили всесвіту¹) з його незмінним супутником Гімеросом² – пристрасстю до далекого об'єкта бажання, адже зацікавлених у побудові романтичних чи шлюбних стосунків людей відокремлює відстань у сотні або й тисячі кілометрів. Варто зауважити на застосованому тут словосполученні “віртуальна влада”, тому що *virtualis* (від лат. – сильний, здібний) – це той, що може або має проявитися [7, с. 129]. І справді, ця влада над людиною проявляється у виді медіальної залежності від об'єкта цифрових технологій – комп'ютера (смартфона), до якого надто часто звернута увага користувача Інтернету в комунікативних ситуаціях.

Людині, в процесі комунікаційного обміну, на її електронну адресу в комп'ютері надходять листи, повідомлення, анкети, дзвінки (Інтернет-телефонія) від претендентів, які сподобалися, або які самі обрали її як об'єкт симпатії. Після того, як за взаємною згодою з певним претендентом (претенденткою) візуально-вербальний контакт встановлено, на екрані комп'ютера людина щодня бачить суб'єкт свого бажання, з яким сподівається змінити власне життя на краще або, навпаки, очікує, що цей “хтось” сам (сама) принесе позитивні зміни. У такій парі між чоловіком та жінкою для когось із них поступово, через технічний засіб, відбувається процес перебудови зі звичайного романтичного спілкування на закоханість, самонавіювання, самогіпноз і сильне тужіння за кимось, якщо бажання й сподівання не сповнюються.

Тут ми знову мусимо перерватися та повернутися до античної міфологеми Любові, щоби зрозуміти, як розкривається діалектична природа Ерота: він – син бога багатства Пороса і

¹ Ерот (гр. Eros), за старовинною грецькою міфологією, один із найдавніших богів космогонічного характеру, породження Хаосу і Урана [6, с. 104].

² За Гомером, Гімер (Гімерос) – божество, що є супутником бога Ерота. В категорії відстані, Гімер є протилежністю Потоса – пристрасстю до близького об'єкта бажання [5, с. 242].

богині бідності Пенії. Саме таку генетичну природу має Ерот, за твердженням давньогрецького філософа Платона, що нам відомо з його твору “Бенкет” (385–380 рр. до н. е.), тут від імені Сократа охарактеризований міфологічний аспект Ерота.

Будучи сином таких несхожих батьків, Ерот суперечливий: він не просто якась “золота середина” між прекрасним і потворним, між мудрістю та невіглаством; він великий геній – посередник між богами й людьми; Ерот – прагнення від гіршого стану до кращого [11, с. 60–61]. У цій рефлексії варто зазначити, що користувачі названих вище сайтів шукають в Інтернеті те, що їм не вистачає або те, чого в них уже нема. Наприклад, жінки, як правило, шукають змоги вдало вийти заміж за багатого, респектабельного кавалера, бо їм не вистачає власних матеріальних ресурсів; літні чоловіки шукають у молодих жінках надію відродити свою втрачену молодість або навіть юність; молоді та зрілого віку чоловіки шукають привід для секс-туризму (тобто приїхати погостювати до вподобаної жінки в чуже місто або чужу країну з бажанням нових еротичних пригод). Тому часто при реальних зустрічах пара інтернет-комунікаторів стикається не з Любов’ю, а з руйнацією Любові.

Чим нижчий економічний рівень життя в країні, тим більшою є спрямованість в її внутрішній Інтернет-простір навали користувачів глобальної комп’ютерної мережі з інших економічно успішніших країн, так званих секс-туристів на веб-сайтах знайомств, які хочуть приїхати погостювати і порозважатися; також заможних чоловіків-іноземців, користувачів Інтернету, союз з якими (у найліпшому разі) є кінцевим благополучним результатом для багатьох жінок-адресаток електронної пошти, що зареєструвалися на сайтах знайомств з метою шлюбу за розрахунком. На жаль, нині така тенденція є закономірною в сегментах мережі Інтернет країн Східної Європи, зокрема України та Білорусі.

У результаті люди отримують таку типову форму “розпаду любові”, поширену в сучасному постіндустріальному суспільстві, коли принципи ринку головують над Любов’ю у соціальних стосунках – про це писав ще Е. Фром у ХХ столітті, але стосовно свого індустріального суспільства: “Сучасна людина перетворила себе на товар; вона сприймає свою життєву енергію як інвестицію, з якої вона бажала б отримати якомога більший прибуток, з огляду на своє становище і ситуацію на особистому ринку” [10].

Дослідниця Б. Єржакова акцентує увагу на видах залежності сучасного суспільства, серед яких особливою загрозою відрізняється медіальна залежність, тобто залежність від технічних засобів (початку 2000-х років. – О. К.) таких, як телевізор, магнітофон і комп’ютер [3, с. 24–25].

Варто уточнити, що до цієї типології залежності нам слід додати інтернет-залежність, яку ще у листопаді 2008 р. наукові співробітники Пекінського центрального військового госпіталю (Китай) офіційно визнали хворобою [2]. А за півроку перед цією подією у березні 2008 р. американський доктор-психіатр Дж. Блок із Орегонського університету здоров’я і науки (США) на сторінках журналу “American Journal of Psychiatry” запропонував увести до офіційного довідника з психіатрії поняття “інтернет-залежність”, визначивши цей розлад як “надмірне захоплення комп’ютерними іграми, інтернет-порнографією та електронною поштою” [1].

Із погляду соціальної педагогіки Б. Єржакова зауважує, що передумови залежності людини закладені вже в дитинстві, у рамках соціального середовища, де технічні засоби відіграють важливу роль у вихованні дитини. Це відбувається, коли батьки не мають часу або не хочуть опікуватися дитиною і використовують технічні засоби як компенсацію, як заміну себе. Особливо це стосується залежності від телебачення, коли батьки не мають змоги контролювати передачі, які їхні діти дивляться, якщо вони самі вдома [3, с. 25]. Тим паче при перегляді телевізора діти стикаються з телепередачами (в яких є присутні сцени жорстокості й насильства), котрі не відповідають віку та розвитку дітей. Тому і витісняються контакти у сім’ї (саме безпосереднє спілкування), що доходить до втрати родинної атмосфери [3, с. 25].

Нині актуальними є нові конвергентні медіа – один з видів цифрових медіа, в яких ключовим фактором є інтерактивність; тип комунікації, що базований на Інтернет-технологіях, на комунікації “від багатьох багатьом”, на протигагу мас-медіа, де комунікацію здійснюють “від одного багатьом” [8].

Інтернет став підґрунтям, “відправним пунктом” майже всіх комунікативних ситуацій з організацією взаємодії у глобальній цивілізації від тривіальної зацікавленості людей місцевими і закордонними новинами з коментарями до них, опитуваннями у соціальних мережах, до вибору й доставки товарів широкого вжитку, запитів послуг, наприклад освіти, взаємодії у процесі вирішення навчальних завдань для учнів та студентів, вибору розважальних послуг, пошуку роботи або ж безпосередньої професійної зайнятості в інтерактивній системі нових медіа (спілкування з роботодавцем, колегами, клієнтами), а також (що прикметно!) за посередництвом Інтернету пошуку об’єкта Любові серед кола своїх комунікативних партнерів. Відтак з віртуальної площини комунікація переходить у реальну, наслідком часто буває інтернет-залежність людини, в яку потрапляє той, хто свого часу в дитинстві та в юнацькі роки отримав замінець активного спілкування з батьками (чи близькими родичами) на модний технічний засіб для розваги.

Проте варто зазначити, що в наших реаліях цифрової ери людина вже опинилася в онтологічній залежності від Інтернету, і їй надалі не уникнути втручання у своє особисте життя нових конвергентних медіа. Крім того, для успішного вибору свого коханого (коханої) серед претендентів на створення родини це втручання бажане. Адже у випадку неможливості персонального зворотного зв’язку в комунікаційній системі нових конвергентних медіа сучасники сприймають людину, як маргінала, викинутого за межі цифрової цивілізації.

У своєму науковому інтерв’ю О. Куманова поставила цікаве запитання співрозмовникові Р. Гиляревському (провідному російському фахівцеві у галузі наукових і масових комунікацій): “– Чи могли б Ви порівняти ідею Вавилонської вежі з ідеєю Internet?”. На це співрозмовник відповів: “Аналогія Інтернету з Вавилонською вежею не обіцяє благополуччя... На теперішньому етапі суспільство стало поінформованішим, але використовує це не на благо. Інформаційне перевантаження калічить людей, а інформація використовується лише в економічних інтересах” [9, с. 1120].

Любов, як і сотні років тому, переплітається з економічними інтересами людей протилежних статей, які шукають одне одного на міжнародних сайтах знайомств у тенетах Інтернету. Тут так само, як і у Вавилонській вежі, існує спільна для комунікації мова у глобальній культурі – англійська (вона переважає інші), яку не обов’язково професійно знати, адже для розуміння одне одного користувачам Інтернету з різних країн і материків допоможе он-лайн-додаток Перекладач. Проте цифрові технології он-лайн-перекладу лишень автоматично показують або називають уголос увесь набір стереотипних думок, якими мислять люди сучасного постіндустріального інформаційного суспільства, що досі мало відрізняється від стереотипів суспільства індустріального і навіть патріархально-аграрного.

Так, польська мисткиня К. Козира¹ у відеоінсталяціях викриває стереотипи гендерних ролей. Наприклад, її масштабний мультимедійний проект “У мистецтві мрії стають реальністю” з використанням різних видів візуального мистецтва, музики і перфомансу (здійснювала протягом 2003–2009 рр.) згідно із задумом втілює у життя мрію стати “справжньою жінкою” та оперною співачкою [12]. Її помічниками й наставниками були оперний співак і вчитель співу – Маєстро (Гжегож Пітулей) та відомий берлінський трансвестит Глорія Віагра; саме вони ввели К. Козиру в свої штучні світи нічних клубів та опери з їхніми усталеними образами ідеальної жінки. Послідовні етапи проекту “У мистецтві мрії стають реальністю” реєстрували на відео та експонували як окремі твори відеоарту [12].

Наведений вище меседж від К. Козири, розміщений на сайті CULTURE.PL, продемонстрував сучасному суспільству його власні забаганки щодо уявлень про ідеальні жінку: вона повинна гарно виглядати (макіяж, зачіска, манікюр, педикюр), мати гарні манери, вміти модно одягатись, еротично роздягатись, бути сексуальною, гарно танцювати (співати). До цього переліку варто додати: бути гарною господинею, народжувати дітей, бути турботливою матір’ю, сестрою, бабусею. Однак при цьому оцінка інтелектуального рівня розвитку жінки залишається досить умовною, як і малозадіяний запит щодо її внутрішньої культури.

¹ Katarzyna Kozyna (польськ.).

Доцільно констатувати факт, що у першій чверті XXI ст. пріоритет на набуття і продукування глибоких знань мають право тільки чоловіки. Картину гендерних стереотипів сучасного суспільства не змінює значна перевага за чисельністю жінок над чоловіками як здобувачів наукового ступеня в докторантурі (чи аспірантурі). Адаже навчання в такій установі надає право людині отримати соціальний статус представника місцевої інтелігенції, право роботи викладачем у вищому навчальному закладі, право займати керівну посаду за певним професійним напрямом.

Проте спостерігається феномен, що для більшості людей набуття наукового ступеня оцінюється як потрібне лишень для фінансового зиску і престижу, а знання як такі відірвані від прагнення людини долучитися до мудрості. Навіть у першій чверті XXI ст. у постіндустріальному суспільстві, щоби вкласти свій інтелектуальний здобуток у скарбницю світової культури, зрозуміти щось більше та відкрити це світу, закарбувати свою думку як продукт людського мислення у ноосфері – апріорі така почесна місія схвально надається лишень чоловікам.

У теперішньому соціальному бутті, якщо жінка у побудові власного життя керується Любов'ю до пізнання, до мудрості на світоглядному рівні, то це негативно сприймають і засуджують як чоловіки, так і більшість самих жінок (далеких від наукової культури), яким подобається тип поверхневого мислення Homo Sapiens у пристосуванні до соціального середовища, його стереотипів. Також переважній більшості подобається загальноприйнятій і зручний порядок у соціальній програмі життя жінки з головною природною функцією тієї істоти, через яку люди розмножуються в біосфері й антропосфері як маса, зберігаючи свій генотип і себе як вид роду Людини.

Підсумок викладеного наступний: у культурній реальності сучасного інформаційного суспільства соціальні стосунки опинилися, певною мірою, в онтологічній залежності від Інтернету, тому для багатьох індивідуумів пошук об'єкта Любові відбувається в системі нових конвергентних медіа, які охоплюють, зокрема, феномен веб-сайтів знайомств.

Культурологічний аналіз безпосередніх даних спостереження за веб-зображеннями на міжнародних та вітчизняних сайтах знайомств довів, що під час перегляду фото претендентів миттєве схоплення архетипу, до якого схильна людина, на рівні інтуїції передуює дії – прийняттю рішення познайомитися з тою чи тою особою. До таких архетипів, які також показані на фото певної персони, належать візуальні представлення елементів природного середовища, їжі (напоїв), транспортного засобу, предметного середовища приватного житла чи громадських споруд.

У першій чверті XXI ст. глобалізація ринкової економіки вплинула на культуру особистісних стосунків, її індивідуально-вибірковий характер, після чого стосовно поняття Любові утвердилася ціла система зовнішніх цінностей, що склалася на етапі попереднього індустріального суспільства:

- не краса, а вигадана штучна красивість;
- не любов, а еротичні забаганки і сексуальні пригоди;
- не пізнання власного людського єства (тобто, не плекання внутрішньої культури), а химерні уявлення і нав'язування стереотипів про те, якими мають бути сімейне коло і гендерні ролі.

Отже, зовнішні критерії оцінювання жінки у соціумі, її естетично-етична оцінка (ерос-етос) часто суперечать гносеологічному шаблону розвитку як самої жінки, так і чоловіка, котрому вона сподобалася. Тут закладена діалектика Любові, що пов'язана з архетипом культурним “шлюбний союз чоловічого і жіночого” у представників сучасного інформаційного суспільства на основі конфлікту світоглядів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Американский психиатр предлагает признать интернет-зависимость болезнью (опубликовано: 2008) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://medportal.ru/mednovosti/news/2008/03/18/addiction/> (26.11.2016).

2. В Китае официально признали интернет-зависимость болезнью (опубликовано: 2008) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://medportal.ru/mednovosti/news/2008/11/10/addiction/> (26.11.2016).
3. Єржабкова Б. Діалог культур. Україна–Чехія–Німеччина / Бланка Єржабкова. – Кременчук : Про-Графіка, 2011. – Кн. 1. – 225 с.; фото.
4. Забияко А. П. Архетипы культурные / А. П. Забияко // Культурология. XX век. Энциклопедия: в 2-х т. ; [Глав. ред. С. Я. Левит]. – СПб. : Университетская книга; ООО “Алетейя”, 1998. – Т. 1. А–Л. – С. 38–39.
5. Лосев А. Античная мифология с античными комментариями к ней / А. Лосев. – Харьков : Фолио; М. : Эксмо, 2005. – 439 с.
6. Словник античної міфології / [Уклад. І. Я. Козовик, О. Д. Пономарів; вступ. стаття А. О. Білецького; відп. ред. А. О. Білецький]. – 2-ге вид. – К. : Наук. думка, 1989. – 240 с.
7. Словник іншомовних слів / [За ред. члена-кореспондента АН УРСР О. С. Мельничука]. – К. : Головна редакція УРЕ, 1974. – 775 с.
8. Стройко І. Нові медіа та тенденція розвитку авторського права та суміжних прав в Україні та світі / І. Стройко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uba.ua/documents/text/Stroyko_Iryna.pdf (3.01.2017).
9. Соколова М. Инфосфера гуманитарного знания Александры Кумановой / Марианна Соколова / Интервью: Р. Гиляревский. – Беседу ведет Александра Куманова // GLORIA BIBLIOSPHERAЕ (Нишката на Ариадна) : Исследования в чест на акад. проф. Александра Куманова: Юбилеен сборник по случай 65 години от основаването на УниБИТ / Науч. ред. Стоян Денчев. – София, 2016. – (Факлоносцы; XVI). – С. 1082–1093; 1119–1121.
10. Фромм Э. Искусство любить: исследование природы любви / Эрих Фромм ; [Пер. с англ. Л. Трубицына, А. Ярхо, А. Соловейчик]. – СПб. : ИД “Азбука-классика”, 2007 / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.psylib.org.ua/books/fromm03/index.htm> (15.01.2017).
11. Чанышев А.Н. Любовь в античной Греции / А. Н. Чанышев. – В сборнике: Философия любви. Ч. 1 / [Под общ. ред. Д.П. Горского]. – М. : Политиздат, 1990. – С. 36–67.
12. Sienkiewicz, Karol (październik 2006). Katarzyna Kozyra / Karol Sienkiewicz / CULTURE.PL [aktualizacja: czerwiec 2011, listopad 2015], available at: <http://culture.pl/pl/tworca/katarzyna-kozyra> (28.01.2017).

REFERENCES

1. “An American psychiatrist suggests acknowledging Internet addiction to be an illness”(Published: 2008), available at: <http://medportal.ru/mednovosti/news/2008/03/18/addiction/> (access November 26, 2016). (in English).
2. “In China Internet addiction has been officially acknowledged to be an illness” (Published: 2008), available at: <http://medportal.ru/mednovosti/news/2008/11/10/addiction/> (access November 26, 2016). (in English).
3. Yerzhabkova, Blanka (2011), *Dialog kultur. Ukraina – Chekhiia – Nimechchyna* [Dialogue of Cultures. Ukraine – Czech – Germany], Vol. 1, Kremenchuk, Pro-Grafika. (in Ukrainian).
4. Zabyako, A. P. (1998), Archetypes cultural, *Kul'turologiya. XX vek. Entsiklopediya: v 2-kh t.* [Culturology. XX century. Encyclopedia: in 2 volumes], St. Petersburg, Universitetskaya kniga, ООО “Aleteyya”, Vol. 1, pp. 38–39. (in Russian).
5. Losev, A. (2005), *Antichnaya mifologiya s antichnymi kommentariyami k ney* [Antique mythology with antique comments to it], Kharkiv, Fomo; Moscow, Eksmo. (in Russian).
6. *Slovnnyk antychnoi mifolohii* (1989), [Dictionary of ancient mythology], [compilers I. Kozovyk, O. Ponomariv], [ed. A. Biletskyi], Kyiv, Naukova dumka. (in Ukrainian).
7. *Slovnnyk inshomovnykh sliv* (1974), [Dictionary of foreign words], [ed. O. Melnychuk], Kyiv, Golovna redaktsiia URE. (in Ukrainian).
8. Stroyko, Iryna “New media and a tendency of author right and attending rights in the Ukraine and in the world development”, available at: http://uba.ua/documents/text/Stroyko_Iryna.pdf (access January 3, 2017).

9. Sokolova, Marianna (2016), *Infosfera gumanitarnogo znaniia Aleksandry Kumanovoi* [Infosphere of the humanitarian knowledge of Alexandra Kumanova], *Interv'yu: R. Gilyarevskiy. – Besedu vedet Aleksandra Kumanova* [Interviews: R. Gilyarevsky. – Interview conducted by Alexandra Kumanova], [GLORIA BIBLIOSPHERAE (Ariadne's Thread) Studia in honorem Acad. Prof. Alexandra Kumanova: A Festschrift for 65th Golden Jubilee of the University of Library Studies and Information Technologies in Sofia], [Scientific ed. Stoyan Denchev], Sofia, Faklonostcy, XVI, pp. 1082–1093, pp.1119–1121. (in Russian).
10. Fromm, Erich (1956), *Iskusstvo lyubit': issledovanie prirody lyubvi* [The Art of Loving: An Enquiry into the Nature of Love], Translated by Trubitsyna, L., Yarkho, A., Soloveitchik, A., St. Petersburg, ID "Azbuka-klassika" (Published: 2007), available at: <http://www.psylib.org.ua/books/fromm03/index.htm> (access January 15, 2017). (in English)
11. Chanyshev, A. (1990), *Lyubov' v antichnoy Gretsii* [Love in the antique Greece], *Filosofiya lyubvi* [Philosophy of Love], [ed. D. Gorskiy], Moscow, Politizdat, part 1, pp. 36–67. (in Russian).
12. Sienkiewicz, Karol (Published: 2006), "Katarzyna Kozyra", available at: <http://culture.pl/pl/tworca/katarzyna-kozyra> (access January 28, 2017). (in Polish).

УДК 791.12:7.01

Оксана Ландяк

“АУДИОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО” ЯК КОНЦЕПТ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ

У статті проведено концептуальний аналіз “аудіовізуального мистецтва” в сучасному мистецтвознавчому дискурсі, розглянуто специфіку його денотативного поля та визначні типологізації у нинішньому пострадянському і західному суспільствах. Досліджено синтаксичну специфіку й контекстуально обумовлену семантику концепту “аудіовізуальне мистецтво” в сучасному мистецтвознавчому просторі. Визначено співвідношення досліджуваного концепту з усталеними формулюваннями, такими як “екранне мистецтво”, “екранна культура”, а також новітнім – “аудіовізуальна культура”. Розглянуто специфіку взаємодії концептів “Digital Art”, “visual art” та “audiovisual art”.

Ключові слова: аудіовізуальне мистецтво, аудіовізуальна культура, екранне мистецтво, сучасний мистецтвознавчий дискурс.

Оксана Ландяк

“АУДИОВИЗУАЛЬНОЕ ИСКУССТВО” КАК КОНЦЕПТ В СОВРЕМЕННОМ ИСКУССТВОВЕДЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ

В статье проведен концептуальный анализ “аудиовизуального искусства” в современном искусствоведческом дискурсе, рассмотрена специфика его денотативного поля и определяющих типологизаций в современном постсоветском и западном обществах. Исследованы синтаксическая специфика и контекстуально обусловленная семантика концепта “аудиовизуальное искусство” в современном искусствоведческом пространстве. Определено соотношение исследуемого концепта с общепринятыми в современном искусствоведческом дискурсе формулировками, такими как “экранное искусство”, “экранная культура”, а также новейшим – “аудиовизуальная культура”. Рассмотрена специфика взаимодействия концептов “Digital Art”, “visual art” и “audiovisual art”.

Ключевые слова: аудиовизуальное искусство, аудиовизуальная культура, экранное искусство, современный искусствоведческий дискурс